

KOŚCIÓŁ GARNIZONOWY

W RADOMIU

WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI

PUBLICZNEJ

im. JÓZEFA A. i ANDRZEJA S.
ZAŁUSKICH W RADOMIU

„TYŚ NAS STWORZYŁ DLA SIEBIE I NIESPOKOJNE JEST SERCE NASZE,
AŻ ZNAJDZIE SPOKÓJ W TOBIE“

Św. AUGUSTYN „CONFESSIONES“

ROZDZIAŁ I.

KOŚCIÓŁ GARNIZONOWY W RADOMIU

W SŁOWIE i OBRAZACH.

WYDANO STARANIEM
KOMITETU PRZEBUDOWY KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO
w RADOMIU.

*P. H. Chudzyński
Komitet przebudowy
kościoła garnizonowego
w Radomiu
28. I. 1930 r.
Stefan Chudzyński*

RADOM W PAŹDZIERNIKU 1930. ROKU.

71/72

~~125072~~

726.5(438) 115

~~9108~~

40/63/z

JW Panu Bolesławowi Zwolińskiemu
artyscie rzeźbiarzowi, współpracownikowi przy przebudowie
kościół Garnizonowego w Radomiu i ofiarodawcy
dwóch supraport dla tegoż kościoła
na pamiątkę poniesionych trudów, dla wspomnienia
młej współpracy, w dniu konsekracji kościoła
Garnizonowego 5. października 1930. r. ofiaruje:

Komitet Przebudowy Kościoła Garnizonowego

X
Ks. Br Wyganowski.

Thelwell

Michael P

Frederick King

Fronton Kościoła Garnizonowego w Radomiu.

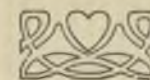
Ku większej chwale Boga Najwyższego, na pożytek duchowy żołnierza polskiego
Polski odrodzonej, dla pokrzepienia dusz i serc społeczeństwa miejscowego,

dla wiecznej pamięci
w dniu 5 października 1930 r.

Jego Ekscelencja Ks. Biskup D-r STANISŁAW GALL, Biskup polowy Wojska
Polskiego, dokonał w Radomiu uroczystej konsekracji

KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO,

poświęconego czci Patrona Polski Św. Stanisława Szczepanowskiego, Biskupa
i Męczennika.

JEGO EKSCLENCJA Ks. BISKUP D-r STANISŁAW GALL

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski Biskup Polowy Wojska Polskiego, biskup tyt. halikarnaski, biskup sufragany warszawski, urodzony 21 kwietnia 1865 r. wyświęcony na kapłana 29 czerwca 1887 r., konsekrowany biskupem 17 listopada 1918 r., mianowany biskupem polowym 5 lutego 1919 roku.

Przesłał błogosławieństwo pasterskie przy rozpoczęciu prac wszystkim członkom KOMITETU PRZEBUDOWY KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO w RADOMIU słowami:

„BISKUP POLOWY
Nr. 2151.

Warszawa, dnia 27.III 1925 roku

Wielce Szanowny Panie Pułkowniku!

Ze szczerem zadowoleniem przyjąłem wiadomość o ukonstytuowaniu się „Komitetu Przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu“, jak również o jednomyślnem powzięciu uchwały rekonstrukcji świątyni wojskowej przez Korpus Oficerski w Radomiu.

Wierzę, że wytrwałość, energia i przywiązanie do kościoła, który wychował i zachował Polskę wiernych i oddanych synów, uwieńczy pomyślnym skutkiem zbożnie rozpoczęte dzieło.

Pragnąc dać wyraz swego szczerego zainteresowania się sprawą przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu wyznaczam jako swego delegata do Komitetu Ks. Prałata Antoniego Niewiarowskiego, Dziekana Gener. D. O. K. Nr. I.

Przesyłając swoje błogosławieństwo pasterskie przy zapoczątkowaniu pracy dla wszystkich Członków Komitetu, oraz szlachetnych ofiarodawców, łączę wyrazy głębokiego poważania dla Wielce Szanownego Pana Pułkownika.

(—) † Stanisław Gall.

J. W-ny Pan
Pułkownik WEISS KAROL
Komendant Garnizonu Radom
i Prezes Komitetu Przebudowy Kościoła Garnizonowego
w Radomiu.

Jego Ekszelencja Ks. Biskup D-r Stanisław Gall.

Jego Ekscelencja Śp. Ks. Biskup Marjan Ryx.

JEGO EKSCELENCJA Ks. BISKUP

M A R J A N R Y X

BISKUP SANDOMIERSKI

urodził się w Warszawie 10-go grudnia 1853 roku, święcenia kapłańskie otrzymał w r. 1879, został konsekrowany biskupem 19 czerwca 1910 r. i od tego czasu pozostawał na katedrze biskupiej w Sandomierzu do dnia 2 czerwca 1930 roku, w którym to dniu zakończył swój żywot pracowity i pełen poświęcenia dla Chrystusa i Polski.

Jego Ekscelencja ś. p. Ks. Biskup Marjan Ryx interesował się sprawą przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu i przesłał swe pasterskie błogosławieństwo wszczętym poczynaniom Komitetu w słowach:

„BISKUP SANDOMIERSKI

Nr. 1184.

Sandomierz, dnia 20 kwietnia 1925 r.

Do

Komitetu Przebudowy Kościoła Garnizonowego

w R a d o m i u.

Plany przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu pod wezwaniem Św. Stanisława Biskupa i Męczennika, jakie mi odnośny Komitet przedstawił, a jakie zmierzają do nadania rzeczonemu kościołowi charakteru świątyni katolickiej, aprobuję i w tym celu robotom rozpoczynającym się błogosławie.

(—) † Marjan Ryx, Biskup.*

PRZEWIELEBNY Ks. PRAŁAT ANTONI NIEWIAROWSKI, DZIEKAN GENERALNY O. K. I.

Delegowany przez ks. Biskupa Galla w skład Komitetu Przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu, jako stały przedstawiciel Kurji Biskupiej, żywo zajmował się pracami Komitetu, a swemi wpływami i powagą przyczyniał się w dużej mierze do kontynuowania rozpoczętego dzieła. Przewielebny ks. Prałat Niewiarowski utrwał stale wiarę, że mimo braku funduszy Komitet osiągnie zamierzony cel, wytrwałą dążnością i pracą opartą na ufności w Opatrzność Najwyższego, który czuwa zawsze nad wszystkim.

Czcigodny Ks. Prałat Niewiarowski zasnął w Panu po owocnym w pracę żywocie w marcu 1927 r., pozostawiając szczery żal wśród znajomych. Stratę jego odczuł boleśnie również Komitet Przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu. Cześć jego pamięci! Niechaj Bóg będzie miłosiernym dla jego duszy.

Śp. Ks. Dziekan Generalny Antoni Niewiarowski.

Ks. Dziekan Generalny Antoni Burzyński.

Następcą śp. Ks. Prałata Niewiarowskiego został mianowany

PRZEWIELEBNY Ks. ANTONI BURZYŃSKI TAJNY SZAMBELAN JEGO ŚWIĘTOBLIWOŚCI, DZIEKAN GENERALNY O. K. I.,

Który prowadzi dalej gorliwie dzieło przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu, rozpoczęte przez swego poprzednika. Przy jego współpracy doprowadził Komitet do wzniosłej uroczystości konsekracji przebudowanego kościoła.

Czcigodny Ks. Dziekan Burzyński zyskał sobie przez swoje zainteresowanie się sprawą kościoła Garnizonowego w Radomiu, prawdziwe uznanie i szczery szacunek wśród członków Komitetu i oficerów garnizonu Radom.

1. PODŁOŻE DZIEJOWE.

W Radomiu, pod zaborem rosyjskim, znienawidzony przez duszę polską rząd carski, zakupił w roku 1875 plac, a w latach 1896—1902 wybudował na nim cerkiew prawosławną pod wezwaniem św. Mikołaja i przekazał ją w ostatnim roku budowy Soborowi prawosławnemu w Radomiu dla użytku publicznego.

Miasto Radom, tak jak i ziemie całej Polski, było terenem wojny światowej 1914 — 1918 r. Rosjanie opuścili Radom w dniu 19 lipca 1915 r., a w dniu następnym zajęły miasto wojska austriacko-węgierskie.

Okupanci widząc w cerkwi przedmiot zdobyczy wojennej, zabrali z niej wszystko co się dało zabrać, względnie przedstawiało jakąś wartość, a gmach sam oddali do dyspozycji władzom miejskim.

W roku 1918 przejęło wojsko odradzającej się Polski od okupantów austriackich ogołoconą cerkiew prawosławną, ten symbol niewoli i kajdan, piętno hańby narodowej. Cerkiew ta dysharmonizująca ze strukturą otoczenia, stała obszarpana i pusta w samym sercu miasta, jako rzecz niepotrzebna więcej, jako coś zbędnego, co budzi w duszy odrazę, co gnębi jaźń narodową każdego Polaka i urąga naszym uczuciom religijnym. Dążeniem całego miasta było znieść ten symbol schizmy i w dążeniu tem łączyło się całe społeczeństwo Radomia. Organizujące się wojsko polskie jednocząc się z tem dążeniem ogólnem rozpoczęło prace nad przystosowaniem przejętej cerkwi prawosławnej do kultu religijnego rzymsko-katolickiego.

Pierwszym kapłanem wojska polskiego w Radomiu był ks. Jan Koziński, który swem staraniem doprowadził do poświęcenia b. cerkwi i wprowadził do niej nabożeństwa rzymsko-katolickie dla wojska polskiego rozmieszczonego na terenie garnizonu Radom.

Jakkolwiek wewnątrz zbudowano prowizoryczne ołtarze i odprawiano nabożeństwa rzymsko-katolickie, to jednakże budynek tak wewnątrz, jak i zewnątrz nosił dalej symbole bizantyńsko-prawosławne i raził swym wyglądem dusze żołnierskie, wznoszące się w skupieniu z kornami modłami do Boga. Symbol zewnętrzny kopuła bizantyńska, otoczona czterema mniejszemi kopułami, sterczała dalej nad miastem jak groźne widmo znienawidzonej i potępionej przeszłości.

2. POWSTANIE KOMITETU i JEGO ZADANIE.

W dniu 4-go marca 1925 r. na zebraniu oficerskim wszystkich oficerów stacjonowanych w Garnizonie Radom, za inicjatywą Ks. Bronisława Wyganowskiego kapelana Garnizonu Radom, poruszono sprawę przebudowy b. cerkwi prawosławnej na kościół o typie i charakterze polskim. Myśl ta przypadła odrazu do serca wszystkim zebranim oficerom i została jednomyślnie i jednogłośnie przyjęta przez cały Korpus oficerski Garnizonu. Zrealizowanie tej uchwały poruczył Korpus oficerski wybranemu zaraz Komitetowi, w skład którego weszli:

- 1) ppłk. Burzyński Mikołaj z 72 p. p. — Z-ca prezesa.
- 2) ppłk. Siczek Stanisław z Korpusu Uzbrojenia — Wice-prezes.
- 3) ppłk. inż. Filipowski Stanisław z Korpusu ofic. Inżynierów.
- 4) mjr. Światłowski Józef z 72 p. p. }
- 5) mjr. lek. Wójcik Wacław z 72 p. p. } Członkowie Komitetu.
- 6) Kpt. Grochot Jan z 72 p. p. — sekretarz.
- 7) Kpt. Michalik Franciszek z 72 p. p. — skarbnik.
- 8) Ks. mjr. Wyganowski Bronisław, kapelan Garnizonu Radom.

Godność Prezesa Komitetu przyjął ówczesny dowódca 72 p. p. i Komendant Garnizonu Radom, pułkownik Karol Weiss de Helmenau.

Komitet ukonstytuował się wkrótce i przyjął oficjalną nazwę „Komitet Przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu“.

W niedługim czasie zostali kooptowani do składu Komitetu mjr. Uldanowicz Jan i por. Weber Rudolf obydwaj z 72 p. p.

Skład Komitetu zatwierdził ówczesny Dowódca Okręgu Korpusu Nr. I. w Warszawie p. generał Daniel Konarszewski.

Na skutek zmian osobowych w armji ubyli z biegiem czasu ze składu Komitetu: 1) ppłk. Burzyński Mikołaj, 2) ppłk. inż. Filipowski Stanisław, 3) mjr. Uldanowicz Jan, 4) por. Weber Rudolf.

„Komitet Przebudowy Kościoła Garnizonowego“.

Ks. Bronisław Wyganowski.

3. KIEROWNICY PRAC.

Inicjatorem myśli przebudowy byłej cerkwi prawosławnej w Radomiu na kościół rzymsko-katolicki, duszą całej pracy i organizatorem wszelkich wysiłków około przebudowy, był i jest Czcigodny Proboszcz Parafji Wojskowej w Radomiu (ppułkownik)

Ks. BRONISŁAW WYGANOWSKI.

Ks. proboszcz Wyganowski urodził się w roku 1879 w Janowie ziemi Grodzieńskiej, a w r. 1903 otrzymał święcenia kapłańskie.

Do roku 1920 pracował On jako duszpasterz na dalekim Podolu w charakterze wikariusza i proboszcza różnych parafij.

W roku 1920 przybył ks. proboszcz Wyganowski do Polski i tu poświęcił się zaraz pracy nad duszą żołnierza polskiego. Wyrusza On na front, gdzie pełni funkcję kapelana wojskowego, niesie pociechę duchową walczącemu żołnierzowi polskiemu i oddaje mu ostatnie posługi religijne.

W dniu 15. VI. 1921. r. przybywa ks. Proboszcz Wyganowski do Radomia, jako Kapelan Garnizonu, a w roku 1926 zostaje mianowany Proboszczem Parafji Wojskowej w Radomiu, utworzonej na podstawie Konkordatu.

W Radomiu oddaje się Ks. Proboszcz Wyganowski z całym zapalem i poświęceniem pracy dla Chwały Bożej i Ojczyzny i zyskuje sobie ogólny szacunek, uznanie i popularność wśród szerokich sfer społeczeństwa.

W uznaniu zasług jakie położył Ks. Proboszcz Wyganowski został on w r. 1929 odznaczony orderem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice“.

PULKOWNIK KAROL WEISS DE HELMENAU

Dowódca 72 pułku piechoty w latach 1924 — 1927 i równocześnie Komendant Garnizonu Radom, oddał się z całym zapalem i poświęceniem sprawie przebudowy Kościoła Garnizonowego. Przez czas jego pobytu w Radomiu i za jego sprawą wykonał Komitet większość prac przewidzianych około przebudowy tegoż kościoła.

Pułkownik Weiss objął stanowisko Prezesa Komitetu Przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu i godność tę piastuje dalej na podstawie uchwały Komitetu z dnia 9 kwietnia 1927 r.

Za pracę i poświęcenie dla Kościoła został on przed odejściem z Radomia odznaczony orderem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice”. Takim samym orderem został równocześnie odznaczony PPUŁKOWNIK SICZEK STANISŁAW wiceprezes Komitetu, jako człowiek bardzo czynny i oddany kościołowi, który służył zawsze dziełu Kościoła tak pracą jak i radą, nie szczędząc ofiar dla chwały Bożej i pożytku bliźnich.

W latach następnych 1927 — 1928 był Przewodniczącym Komitetu przebudowy Kościoła Garnizonowego ppułk. dypl. Przeździecki Alojzy, zaś od r. 1929 przewodniczy temuż Komitetowi ppułk. dypl. Kawiński Gwido — obydwaj kolejno dowódcy 72 pułku piechoty i jednocześnie Komendanci Garnizonu Radom.

Pułkownik w st. spocz. Karol Weiss de Helmenau.

4. WAŻNIEJSZE DATY.

Wzniesienie krzyża na wieżę kościoła Garnizonowego
w dniu 14 czerwca 1925 roku.

Pod hasłem „Budować Polskę, utwierdzać wiarę, która polskość przechowała przez lata niewoli, nadać świątyni typ i charakter kościoła swojskiego, polskiego, rzymsko-katolickiego“ przystąpił Komitet do zrealizowania zadania poruczonego mu przez Korpus Oficerski Garnizonu.

Bez grosza gotówki, licząc jedynie na własne siły i pomoc miejscowego społeczeństwa, rozpoczął Komitet rozbiórkę wież cerkiewnych, by na miejscu krzyża schizmatycznego wznieść na nowej wieży godło Chrystusowe, symbol naszej wiary, wszechpotężny znak krzyża rzymsko-katolickiego.

Zaraz w pierwszych poczynaniach napotkał Komitet na poważne przeszkody ze strony miejscowych czynników, których dążenia były odmienne, niż zamierzenia Komitetu.

Komitet, pragnąc zrealizować swoje plany, przystąpił do pracy ze zdwojoną szybkością i energią tak, że już w dniu 14 czerwca 1925 r. ś. p. Ks. Infułat Piotr Górski, proboszcz Parafji św. Jana w Radomiu, w otoczeniu licznie zebranego duchowieństwa i nieprzeliczonych rzesz wiernych poświęcił uroczystie krzyż, który następnie wzniesiono na odbudowaną wieżę kościelną. Fotografia obok upamiętnia tę wzniosłą chwilę w dziejach Kościoła Garnizonowego.

Z okazji tej uroczystości spisano akt przytoczony poniżej:

„Akt poświęcenia i zniesienia krzyża na wieżę kościoła Garnizonowego w Radomiu.
W mieście Radomiu województwa Kieleckiego Roku Pańskiego 1925 w dniu 14-go czerwca, za Pontyfikatu — Najwyższego Pasterza Piusa XI.

Kiedy Nawą Państwa Polskiego kierował Prezydent Stanisław Wojciechowski, a Ministrem Wojny był Generał Władysław Sikorski zaś Biskupem diecezji Sandomierskiej ks. Marjan Ryx, a Biskupem Polowym Wojska Polskiego ks. Stanisław Gall, wojewodą kieleckim p. Ignacy Manteuffel, Komendantem Garnizonu Radom i Dowódcą 72 pułku piechoty stacjonowanego w Radomiu pułkownik Karol Weiss de Helmenau, natomiast Starostą Radomskim p. Zygmunt Strzeszewski, a prezydentem miasta Radomia p. Tomasz Całuń — poświęcił uroczystie Krzyż Chrystusowy na Świątynię Pańską Rzymsko-Katolicką — kościoła Garnizonowego w Radomiu ks. Infułat Piotr Górski w obecności miejscowego Duchowieństwa, Władz Wojskowych i Cywilnych, miejscowych Władz Samorządowych, Młodzieży, Stowarzyszeń i Cechów, tudzież zebranego Społeczeństwa.

W ten sposób wzniosłszy poświęcony Krzyż przy dźwiękach hymnu Narodowego „Boże coś Polskę” na wieżę kościoła unicestwiono ostatni ślad niewoli, zacierając jej znaki na zewnątrz i wewnątrz murów kościelnych — wyparto poza bramy miasta schyzmę, a jej ostoję i symbol wroga — cerkiew prawosławną oddano na usługi Wojska Polskiego ku większej chwale Boga, Patronów Polski i Ojczyzny w ósmym roku zdobytej krwią jej synów Niepodległości.

Spisany ten akt z woli Komitetu Przebudowy Kościoła Garnizonowego ku wiecznej rzeczy pamięci, jako przeprowadzającego przebudowę kościoła, zaopatrujemy pieczęcią 72 pułku piechoty i kładziemy na nim własnoręczne podpisy“.

Pod aktem złożyli wszyscy członkowie Komitetu własnoręczne podpisy.

Uroczystością tą przełamano wszystkie piętrzące się trudności — Krzyż Chrystusowy zatryumfował na wieży kościoła Garnizonowego.

Społeczeństwo nabrało zaufania do poczynąń Komitetu i odtąd zaczynają płynąć ofiary na kosztą Przebudowy kościoła Garnizonowego.

Większe wpływy przyspieszają tempo prac tak, że już w dniu 8-go grudnia 1925 r. odbyło się uroczyste poświęcenie kościoła i wznowienie w nim nabożeństw dla żołnierzy 72 pułku piechoty stacjonowanego w Radomiu. Poświęcenia kościoła dokonał ś. p. Ks. Prałat Antoni Niewiarowski a podniosłe kazanie dla żołnierzy i społeczeństwa wygłosił Ks. Dr. Jachimowski Tadeusz, kanclerz polowej kurji Biskupiej.

Z nastaniem wiosny roku następnego prowadzono dalej rozpoczęte prace. W roku 1926-tym wykończono ostatecznie tynki wewnętrzne i zewnętrzne a ZWIĄZEK CECHÓW RZEMIEŚLNICZYCH w Radomiu ufundował Wielki ołtarz w kościele Garnizonowym.

W maju 1927 r. opuszcza Radom Dowódca 72 pułku piechoty i Prezes Komitetu pułk. Weiss Karol. Zestawienie bilansu obrotu pieniężnego dowiodło, że Komitet jakkolwiek nie miał zasobów gotówki jednakże nie miał również i żadnych niepokrytych

Boczny ołtarz
w lewej nawie kościoła Garnizonowego.

Wielki ołtarz w kościele Garnizonowym.

Boczny ołtarz
w prawej nawie kościoła Garnizonowego.

zobowiązań. Komitet bez długów patrzy się z ufnością w przyszłość i gotów jest do dalszych wysiłków.

Stosunki jednakże nie pozwoliły na szerszą inicjatywę a Komitet zmuszony był jedynie dorywczo zajmować się sprawą Kościoła.

W latach 1927 i 1928 odnowiono wszystkie istniejące w kościele sprzęty tudzież wstawiono do kościoła dwa nowe ołtarze boczne, dwa konfesjonały i ławki. Sprzęt wykonała firma E. Krzywicki w Radomiu według własnych rysunków zgodnie z architekturą kościoła.

Pamiątka z uroczystości 25-cio lecia kapłaństwa
Ks. proboszcza Br. Wyganowskiego.

W dniu 28 maja 1928 r. Czcigodny ks. proboszcz Wyganowski Bronisław obchodził uroczystość 25-cio lecia swej pracy kapłańskiej. Uroczystość ta zgromadziła w kościele Garnizonowym liczne rzesze wiernych, przyjaciół i kolegów Przewielebnego księdza Jubilata, gdzie odprawił On osobiście uroczystą mszę świętą dziękczynną.

Po nabożeństwie składali Jubilatowi szczere życzenia liczni koledzy, grono oficerów i wielu przyjaciół i znajomych.

W dniu tym odebrał ks. proboszcz Bronisław Wyganowski wiele miłych i serdecznych depesz skierowanych do Niego ze wszystkich stron Polski.

Treść i ilość depesz wskazywała na ogromną popularność Ks. Proboszcza Wyganowskiego i podnosiła wysoko uznanie Jego pracy i wysiłków.

Dopiero w jesieni 1929 r. rozpoczął Komitet dalsze prace murarskie przy przebudowie kościoła na skutek przydzielenia kredytów na ten cel przez kurję Biskupią Wojsk Polskich.

W okresie tym przystąpiono do wykończenia tyłu kościoła, który jest właściwie drugim frontem od ulicy Piłsudskiego.

Projektodawcą i kierownikiem tych robót został p. inż. K. Prokulski z Radomia. Wczesna zima przerwała prace, które podjęto z nastaniem wiosny roku następnego.

W jesieni 1930 r. prace zostały zakończone.

5. OFIARODAWCY KOŚCIOŁA.

Na wiosnę 1930 r. zawiązał się przy Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Radomiu Komitet dla uczczenia dnia imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W komitecie tym powstała myśl ufundowania organów dla kościoła Garnizonowego jako widoczna i realna pamiątka urządzanej uroczystości.

Myśl wzniosła połączenia czci Boga i Jego Chwały z imieniem Pierwszego Marszałka Odrodzonej Polski porwała serca pracowników kolejowych.

Na ponownym zebraniu pod protektorem Prezesa Dyrekcji Okręg. Kol. Państw. w Radomiu p. inż. Stanisława Łaguny ukonstytuował się Komitet fundacji Organów dla Kościoła Garnizonowego.

Widok Kościoła Garnizonowego od ulicy Piłsudskiego.

Komitët fundacji Organów dla Kościoła Garnizonowego.

Prezesem Komitetu został wybrany p. Wicedyrektor Kolei Państw. inż. Aureli Rybicki, a w skład

KOMITETU FUNDACJI ORGANÓW DLA KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO

weszli :

- 1. Naczelnik Wydziału Andrzej Drzewicki
- 2. „ Dr. Stan. Kiernsowski
- 3. „ Inż. Aleksand. Landsberg
- 4. „ Inż. Leonard Biliński
- 5. „ Inż. Władysław Rogiński
- 6. „ Edward Pisarek
- 7. „ Julian Pawłowicz
- 8. „ Stanisław Linowski
- 9. „ Stanisław Berger
- 10. „ Inż. Sew. Wirkutowicz
- 11. „ Inż. Adam Kuczyński
- 12. „ Inż. Jan Stencel
- 13. Zastępca Naczelnika Wydziału Inż. Romuald Iwaszkiewicz
- 14. „ Inż. Hipolit Łaszkiewicz
- 15. „ Inż. Piotr Rogowski
- 16. „ Wacław Krzycki
- 17. Naczelnik Warstatów Głównych Inż. Władysław Podworsk
- 18. Kierownik Karol Zagrodzki
- Działu
- 19. „ Stanisław Zajączkowski
- 20. „ Władysław Borg
- 21. „ Edward Liedtkie
- 22. „ Eugenjusz Poppe
- 23. „ Zygmunt Monowid
- 24. „ Zygmunt Olszewski
- 25. „ Inż. Aleksaneder Szostak
- 26. „ Józef Pac
- 27. „ Władysław Sado
- 28. „ Władysław Ziolkowski
- 29. „ Edward Wajcht
- 30. „ Witold Buchowski
- 31. „ Władysław Trybulski
- 32. „ Inż. Zygmunt Haslinger

- 33. Kierownik Działu Inż. Marjan Nowakowski
- 34. „ Feliks Kijewski
- 35. „ Włodz. Wesołowski
- 36. „ Wacław Iwaszkiewicz
- 37. „ Inż. Zenobjusz Szalowicz
- 38. Zastępca Naczelnika Warsztatów Głównych Inż. Stan. Żebrowski
- 39. Zawia- dowca War- statów Elek- trotechnicz. Wacław Lindner
- 40. Referen- darz K. P. Inż. Leopold Janczur
- 41. Kontroler Maszynowy Jan Skibiński
- 42. Starszy asesor Antoni Kuszelewski
- 43. „ Władysław Cichoński
- 44. „ Czesław Pawliński
- 45. „ Julian Mamczak
- 46. „ Bolesław Zendlewicz
- 47. „ Stanisław Książek
- 48. „ Henryk Kwieciński
- 49. „ Edward Klawe
- 50. „ Władysław Dzierko
- 51. „ Bolesław Grabowski
- 52. „ Władysław Szczygielski
- 53. „ Stanisław Uchański
- 54. „ Franciszek Szaniawski
- 55. „ Stanisław Dudziński
- 56. „ Marceli Sulejewski
- 57. „ W. Bartnowski Jaroszewicz
- 58. Starszy technik Władysław Szule
- 59. „ Stanisław Szulecki

- 60. Kierownik I kl. Działu Warsztatów Jan Stasz
- 61. Technik Dominik Kozłowski
- 62. Asesor referendarski mgr. Kaz. Al. Słoniowska
- 63. Asesor Antoni Kłoskowski
- 64. „ Wincenty Kubik
- 65. „ Jan Mieczko
- 66. „ Franciszek Rydz
- 67. „ Zdzisław Pajonk
- 68. Pracownik kontraktowy mgr. Mieczysław Górski
- 69. Adjunkt Stefan Łuczyński
- 70. „ Józef Blicharz
- 71. „ Bolesław Imbs
- 72. „ Walery Badowski
- 73. Starszy kancelista Kazimierz Rudnicki
- 74. Starsza kancelistka Helena Michalska
- 75. „ Marja Korolec
- 76. „ Stefania Zbrzezna
- 77. Starszy kancelista Piotr Zernik
- 78. „ Gabryel Tałaś
- 79. „ Czesław Kutkiewicz
- 80. Asystent. Irena Tkaczyńska
- 81. Kancelist. Irena Dziewulska
- 82. „ Zofja Gruszevska
- 83. „ Marja Lechowiczówna
- 84. Kancel. Franciszek Gaska
- 85. Pomocnik kancel. Zofja Wagnerówna
- 86. „ Anna Sowińska
- 87. „ Zofja Zwierzchowska
- 88. „ Marja Kwiatkowska
- 89. „ Wanda Ziolkówna

Rzetela współpraca wszystkich członków Kom. fundacji organów dla Kościoła Garnizonowego, tudzież szerokich rzesz chętnych pracowników kolejowych, szybko doprowadziła do realizacji rozpoczętego dzieła.

Organy wykonała firma „Stanisław Jagodziński“ w Garbatce, a poświęcenia ich dokonał J. Eks. Ks. Biskup Gall w dniu konsekracji kościoła.

Organy w Kościele Garnizonowym.

Jednym z najpoważniejszych ofiarodawców i dobrodziejów kościoła Garnizonowego w Radomiu jest p. Jan Skrzypczak, gospodarz z Rajca. Nie zawahał on się oddać części swego, krwawą pracą rąk zdobytego majątku na dobro kościoła, dla Chwały Boga.

Św. Teresa z Lissieux.

Święty Stanisław Biskup i Męczennik Patron kościoła.

Św. Ekspedyt, żołnierz rzymski.

Obraz św. Stanisława B. i M. znajdujący się w Wielkim Ołtarzu i obrazy św. Teresy i św. Ekspedyta znajdujące się w ołtarzach bocznych wykonane zostały przez art. mal. p. B. Rutkowskiego.

Obrazy św. Stanisława i św. Teresy z Lissieux ufundowane zostały staraniem p. Bronisławy Krasuckiej urzęd. z Dyr. Okr. K. P. w Radomiu.

Obraz św. Ekspedyta ufundował p. Zdzisław Woszczyński, Dyrektor Banku Ziemiańskiego w Radomiu.

Za pieniądze uzyskane ze sprzedaży ziemi, którą p. Skrzypczak oddał Kościołowi Garnizonowemu w Radomiu zostaną według woli ofiarodawcy, zakupione dzwony dla tegoż kościoła.

Konfesjonał w kościele Garnizonowym.

Figury patronów Polski św. Stanisława i św. Wojciecha ufundował korpus podoficerski 72 pułku piechoty i Garnizonu Radom.

Figury te znajdują się w zewnętrznych niszach frontonu kościoła Garnizonowego.

Figury wspomniane jak również figura Najświętszej Marji Panny na attyce kościoła wykonane zostały w pracowni artysty rzeźbiarza Bolesława Zwolińskiego, który własnym kosztem ufundował dla kościoła dwie supraporty nad drzwiami zakrystyj.

Oprócz darów już odebranych przyrzekli złożyć ofiary dla Kościoła Garnizonowego:

- 1) Związek Lekarzy Państwa Polskiego Oddział w Radomiu.
- 2) Stowarzyszenie Kupców Polskich Oddział w Radomiu.

Ofiary te upiększą znowu nasz dom Boży i przyczynią się do zwiększenia Chwały Najwyższego.

Sierż. Jan Żak
i gospodarz Jan Skrzypczak.

Oprócz ofiarodawców wymienionych w danym zestawieniu, Kościół Garnizonowy może się szczycić wielu innymi ofiarodawcami i dobrodziejami, gorącymi przyjaciółmi tego kościoła, z różnych sfer miejscowego społeczeństwa, zaczynając od ludzi stojących na najwyższych stanowiskach społecznych, a kończąc na pracownikach fizycznych, którzy w znoju codziennym zdobywają podstawę egzystencji dla siebie i dla swoich rodzin.

Ci niewymienieni i cisi współpracownicy około dzieła Przebudowy Kościoła Garnizonowego — dali kościołowi cały ogrom wysiłku i poświęcenia i przed ich stanowiskiem należy kornie chylić czoła.

Duże zasługi około przebudowy Kościoła Garnizonowego w Radomiu położył sierż. Jan Żak z 72 pułku piechoty.

Cichy, spokojny a wytrwały i skrupulatny pracownik wykonywał on z całym oddaniem się poruczone mu przez Komitet prace.

6. KONSEKRACJA KOŚCIOŁA i ZAKOŃCZENIE.

W dniu 4 października 1930 r. przybył do Radomia J. Eks. Ks. Biskup Gall Stanisław, a w dniu 5 października tegoż roku dokonał w otoczeniu licznego miejscowego duchowieństwa i rzesz wiernych uroczystej konsekracji Kościoła Garnizonowego. Fotografje przedstawiają niektóre momenty z tej podniosłej uroczystości.

Aktem tym wiekopomnym w dziejach aczkolwiek ubogiego, jednakże przemilego Kościoła garnizonowego, dopełnił Komitet nałożonego nań obowiązku przez Korpus Oficerski Garnizonu Radom.

W ten sposób uzyskał Radom nową Świątynię katolicką, a żołnierz polski, ten prawdziwy twórca i obrońca wolności Polski, własny dom modlitwy,

miejsce ukojenia wszelkich trosk i bólów w opoce wiary. Społeczeństwo miejscowe swoją ofiarnością i szczerą współpracą z Komitetem, dało dowód głębokiego zrozumienia potrzeb duchowych żołnierza i umiłowania własnej armji.

Aktem konsekracji spełnił Komitet włożone nań zadanie, lecz pracy przy przebudowie Kościoła Garnizonowego nie można uważać za zakończoną.

Gmachy stylowe, o typie kościołów, wymagają stałej troski o ich całość, stałego upiększania i stałej pieczołowitej konserwacji.

Dalsza opieka i troska o kościół Garnizonowy w Radomiu będzie zadaniem przyszłości.

K O M I T E T
PRZEBUDOWY KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO
W RADOMIU.

425072

0108

